

KALMI
oknak,
 szmos es csalszerd:
Majolika ujdonsagokat,
 lampakat nap- es villamegokkal
 ve-, thea-,
 gy valasztokban ajanl
Y ENDRE
 kivel kivánatra bermentve szolgálok.
 ZENI
ONYOMDA,
KÉZIMUNKA
 idemü hölgyközönségnek,
 találatunk iránt oly mér-
rajzműtermünket
 obbitani.
 agot, azon kellemes hely-
 kezimunka idényre már is
 szolgálatunk, a melynek
 gyközönség becses figyel-
 (82.) 1-2.
TTMANN.
 keszen himzett kézimunkákból.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . . . 10 ft — kr.
 Félévre . . . . . 5 — —
 Negyedévre . . . . . 2 — 50.
 Egy órára . . . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.
 Alap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
 1702. sz.) bérmentve küldendő.
Előfizethető helyben:
 Tetsző K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.
 MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL

Hirdetési díj:
 Négy hasábnál több sorra 5 kr. Nagyból
 terjedelmű a többesrészű hirdetések alko-
 szerint jutányos áron veletnek fel. Helyg
 díj minden külön bejelölés nélkül 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot másként foglaló
 ujdonság sora 30 kr.
 Nyilvántartási költségek minden példát sora
 50 krajczár.
 Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőség
 ben te kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. a.)
 Kéziratok nem adódnak vissza.

Nyílt levél a „Debreczen” f. szerkesztőjéhez.

Debreczen, 1893. febr. 19.

Kedves Barátom!

Különösnek találhatod, hogy én, mint
 e lap egyik igénytelen munkása egészen
 szokatlanul ezt a formát választom most,
 hogy egy épp oly szomorú mint felhá-
 borító jelenség felett akarom lelkem mé-
 lyében gyökerező nézetemet elmondani.
 De szolgáljon előttem is, mások előtt is
 magyarázatul az az aggodalmam, hogy
 felszólalásomat igen sokan talán úgy fog-
 ják tekinteni, mint amelyet a felekezeti
 érzékenység nem kis mértékben befolyá-
 sított, én pedig lapunkat még a legelfog-
 uultabb ember előtt is féltékenyen meg-
 akarom őrizni attól a feltevéstől, hogy
 még csak látszólag is egyoldalú feleke-
 zeti szempontok által engedni magát ve-
 zettetni. A mit tehát most írok, ezt nem
 annyira, mint lapod főmunkatársa, hanem
 inkább mint benső barátod írom, kérve,
 hogy soraimnak annál is inkább helyet
 adni sziveskedjél, mert jól esik tudnom,
 hogy a mit elmondandó vagyok, az nem
 csak legsajátabb felfogással, de lapunk
 irányával és pártunk nemes, egyaránt
 emberi és magyar programjával mind-
 denben megegyezik és ha mégis az épp
 oly méltatlan, mint váratlan támadás
 visszhangja-képen felszólalásom tárgy-
 lagosságát a jogos felháborodás itt-ott
 megzavarná; arra kérek mindenkit, tudja
 be azt egyedül nekem, ki azért, a mit
 leírandó vagyok, a felelősséget természet-
 esen bármely téren és bárkivel szemben
 egyedül kívánom elvállalni.

Sokszor és méltán vetted szememre,
 hogy az utóbbi időkben lapunk iránti
 kötelességeimet elhanyagolom. Imé mai
 felszólalásom oka nagyon is megmagya-
 rázza hallgatásomat. Közéletünkön nja-
 ban olyan erkölcsi zavar vett erőt, hogy
 annak hullámcsapásai között becsületes
 tollu embernek talán soha sem volt ne-

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

A MULT HÉTRŐL.

(Rimekbe szedett visszapiantás az elmúlt hét törté-
 netére.)

Az új párt is megalakult,
 (Bár szükség nem volt rája!),
 E pártot Doctor Ozory
 Vezéri — G o l g o t h á r a.

Egyébiránt legyen e párt
 Szintén kormányra mászó:
 Örömben bakfüttyezik
 Hires D o n K u l i m á z ó!

Leginkább örül azon,
 Hogy új párt alakula,
 A melynek pártfogásától
 Nyírlapja fölvirula.

Azóta dupla adagot
 Kenőcsöt rőt hajára,
 S nevet a jó balekeken
 Kik akadtak horgára!

Maszkenball és már második
 Tomboltatt e héten,
 E mulatság ma korszerű
 S ha sikerül: megértém.

Mindenki álarczot visel
 A földtekén manapság,
 Álarcz ma minden: vaskalap,
 Hirnev, tekintély, nagyság.

Vakard meg a muszkát s im: ott
 Találd a kozákat,
 Emitt, amo't is mindenütt
 Szeg furja át a zsákat.

hezebb megállni. Pessimismusra hajló
 kedélyek bizonyos megundorodással kény-
 telenek visszavonulni a gonosz kézzel
 harcra uszított legádázabb emberi szen-
 vedélyek zivatara előtt. A te becsületes,
 bátor példád fölmelegítette az én fázó
 lelkemet is és tár az én elismerésem ép-
 pen nem praetendálhat magának valami
 nagy nyomatékok, arról biztosíthatlak,
 hogy ebben az elismerésben a jók leg-
 jobbjai is osztoznak velem. Mikor azon-
 ban látom, hogy az örök daemon csak
 annál vakmerőbben emeli föl fejét s ed-
 dig annyi önmegtadadás, annyi hazafias
 áldozat árán féltékenyen megőrzött köz-
 békénkre csak annál engesztelhetlenebb
 gyűlölettel szórja a vizsály pusztító tü-
 zét: ne csodálkozzál rajta, ha boruló
 tekintettel nézem az oly sok nemzeti
 csapás közt megbűnhődött jövődöt és
 szorongó szívvél sóhajtok fel mindnyá-
 junk egy igaz Istenéhez: mi létszen mind-
 ezekből s meddig lehet még türelemmel
 nézni a gyűlölködésnek rut lélekkel
 táplált egyre veszedelmebb epidémiáját?!
 Annit látok, azt fájó szívvél tapasztal-
 lom, hogy a honnan, úgy hittük, mind-
 örökre számízve marad, az emberi lélek
 legszomorubb meghasonlása, a felekezeti
 vizsálykodás öröge, immár betört a mi
 békés hajlékainkba, romlást hirdető fejt
 felütötte a puritán szeretet ősi fészében,
 itt pusztít immár közöttünk, itt dul Ma-
 gyarország büszkesége, — a magyar nemzeti
 egység példaadó reménységében, ime hal-
 lottatok a gonosz, a kísértés szavát
 Debreczenben is!

Imé, hát volna-e most a középkor
 sőtét apostolainak kárhuzatos izgatásai
 nélkül egyébről szó közöttünk, kik az
 egységes magyar nemzeti állam követi,
 felekezeti különbség nélkül, szívünk vé-
 rével vagyunk készek összeilleszteni,
 mint arról a dicsőségről, miképpen lehes-
 sen az emberiség örök, nagy eszméinek
 áldozott ezredév küzdelmeinek jutalmát
 hamarabb, és szilárdabb kezekkel bizto-
 sítani, a magyar nemzet állami és tár-

sadalmi függetlenségét; teljes szabadságát
 versengő hűséggel kiérdemelni? 1848-iki
 szabadelvű átalakulásunk után csaknem
 egy félszázaddal, nem kétségbeesítő-e,
 hogy csak kérdéssé lehessen is tenni az
 átalakulás követelményeinek megvalósí-
 tását? És ime Deák Ferencz hatyuda-
 lának elzengése után két évtizeddel oda
 jutottunk, hogy az ész- és szívnelküli
 fanatizmus elakarja veletek hitetni, hogy
 ti, kik mindnyájan ez édes magyar hazát
 valljátok közösen imádot anyátoknak, ti
 mindnyájan nem magyarok vagytok min-
 denekelőtt, nem egy édes anyának édes
 testvér-gyermekei, hanem vagytok leg-
 előbb is katolikusok, protestánsok, zsi-
 dók, felekezeti különállásokat nem kell
 a nemzet, az állam közös eszményeinek
 alárendelnetek: de törjetez mindannyian a
 tápláló édes anyára, törjetez testvérgyilkos
 kezekkel egymásra. Ezt hirdeti az, ki
 magát papnak, magyarnak, keresztény-
 nek, hazafinak hazudja!

Kérlek, kedves barátom, levelem
 közzétételével várd be azt az időt, a
 mennyi idő alatt Dr. Wolafka Nándor
 makáriai választott püspök, nagyváradi
 kispüspök-kanonok, debreczeni esperes-
 plébános ur, a »Pesti Napló« tegnap-esti
 lapjában megjelent nyilatkozatait demen-
 tálhajta. Ha első sorban önmaga iránti
 kötelességből kijelenti, hogy ama gyűlö-
 letes nyilatkozatokat nem tette, maradjon
 az egész a felidézett áldatlan harc go-
 noszságának, álnokságának egyik hallga-
 tag megvételével fogadott bizonyosága. Ha
 azonban a nevezett főtisztelendő ur a
 szájába adott botrányos kijelentéseket
 minden félreértést kizáró módon meg
 nem czáfolja, kívánom, hogy lássa min-
 denki, mikép a debreczeni művelt ma-
 gyar zsidó polgárok köréből ama rágal-
 mak megbotránykozással utasítatnak
 vissza.

A Pesti Napló közleménye szerint
 »a népszerű főpap« ama lelkelten izga-
 tók sorába szegődik, kik üszköt dobnak

a testvéri szeretetben együtt-élő polgárok
 felekezeti békéjére. Kik nem elégszenek
 meg azzal sem, hogy a valahára fel-
 színre kerülő egyházpolitikai kérdésekben
 állam- és nemzet-ellenes izgatásaikkal
 akadályozzák a magyar haza szabad fej-
 lődését, hanem a gonosz kézzel megra-
 gadtot alkalmat jónak látják arra is, hogy
 a magyar társadalom keresztényen vallásu
 óriási többségét, a szerintök »három per-
 centnek« is csak egy részét tevő zsidó
 vallásu polgárok elleni vad gyűlöletbe
 kergessék. Nos, ha itteni működésének
 rövid ideje alatt a főtisztelendő ur büsz-
 kén vallhatta magát »népszerű főpap-
 nak«, amint én szeretett városom gon-
 dolkodását, érzelmeit ösmerem, a melyek
 élő példajakép én, a zsidó, polgártársaim
 legmegtisztelőbb, legfőlemelőbb bizalmá-
 nak kincsével dicsekedhetem: bátran
 biztosíthatom róla, hogy — ha e közle-
 mény igaznak bizonyul — megnyilatko-
 zott fanatizmusa itt Debreczenben nem
 népszerűsége, de közmevetésre talál.

A főtisztelendő ur, — ha jól tudom,
 — mielőtt a hozzá fűzött remények foly-
 tán a magyar állam egyik legfontosabb
 tisztviselői állására kineveztetett, a buda-
 pesti tudományos-egyetem katolikus the-
 ologiai facultásának tagja volt. Bizo-
 nyára ezért tartja magát jogosultnak ama
 kijelentés tételére, hogy a Talmudot ös-
 meri. Én pedig azt mondom, hogy, ha
 úgy ismeri, amint azt a szájába adott
 nyilatkozat szerint jellemzi, csak a Roh-
 ling és rágalmozó-társainak elferdített
 előadásából ösmeri, vagyis nem ismeri.
 Mindenekelőtt vegye tudomásul, a ki még
 nem tudná, hogy a zsidó vallás alapfő-
 vényei és hozzá teszzen kötelező erővel
 egyedül bíró törvényei kizárólag ugyan-
 abban a szentírásban, Mózesnek ugyan-
 abban az öt könyvében foglaltatnak, a
 melyeket, ha egyébből nem, a Vulgataból
 a főtisztelendő ur épp oly jól ösmer,
 mint minden zsidó. A zsidó vallás isteni
 lényege ugyanabban a kinyilatkoztatás-
 ban van kijelentve, melynek »tiz paran-

Te várj csupán villámcsapást:
 Te cikik, te LIH!

Püspökroham — cselámadás,
 Mely ott dühög, hol nem bánt.
 Hazánkban Róma renzezi
 A legnagyobb — maszkenballt.

Ti árva protestáns juhok,
 Ti nyögjetez haláljait. —
 Kancsal biz' a mérsáros: ám
 Azért — csak jól talál majd.

Addig pedig csak bába föl,
 Kivált álarczos bába!
 Hisz a világ, egész világ
 Egy nagy álarczos bál ma.

Hamvat bizony hiába hint
 A Szerda homlokára.
 A vendéglősnek e miatt
 Nincs egy szemernyi kára.

A templom bár kissé üres:
 De papja predikálhat —
 Falaknak és — hideg miatt
 Káromkodó bakáknak.

Pénzünkön él a hadsereg:
 Illó tehát, hogy értünk
 Imádkozzék, a mig mi bál
 Után pihenni tértünk.

Szó, a mi szó: nem ártana
 Kissé több vallásosság:
 Templom előtt a küszöböt
 Hogy többen is tapossák.

Szó, a mi szó: aem ártana
 Egy-két vallásos estély.
 Esméddel oh »Protestáns Laps,
 Közénk az égből estély.

Egből jövel; de még az is
 Kérdés, hogy h o v a estély?
 Ha nem fejed lágýára: ugy
 Lesz mégis olyan estély.

Csak rajta, rajta! Küzdj tovább,
 A mig elersz a cselhoz.
 Mert biblia az a kohó,
 Mely szívet, észet aczélöz.

A biblia! Uj korszakot:
 Öszinte kort terem ez.
 Álarczos bált sok kapzsi kéz
 Akkor hiába rendez.

Jövel, jövel te szebb világ,
 Nyílt szív, őszinte korszak.
 El innen, el ti mumiák
 El-el sirbolti holt szag!

Jövel, jövel te szebb világ,
 Jövel te új teremtés!
 Hogy Istenarczát horjja csak
 Minden okos teremtés!

Le az álarczczal emberek,
 Haraggal, tettetéssel!
 Hol a seb másként nem javul:
 Ki kell ott vágni késsel!

Én üdvözöllek francziák,
 Kemény bár az itélet:
 Eiffel, Lesseps ha buknak is:
 A kornak üdv és élet!

Ha buknak a nagy bünösök:
 Ugy forr ki majd a korszak,
 Melynek látája mélyen ott:
 A bibliába forr csak.

Szebb kornak bajnoka, kezéd'
 Tedd rá a bibliára:
 Az Antikrisztus nyila gyors,
 De vérted' az se járja!

Doromb.

csolatát a keresztyén vallás megalapítója az emberiség közkincsévé tette. A Talmudról pedig összehazudozhat ki-ki, amennyit neki tetszik, azt nem fogja bebizonyítani soha, hogy azt valaha a zsidóság magára nézve kötelező erővel bíró vallási törvénykönyvnek declarálta volna. Épp olyan valótlan az is, hogy a Talmud szerint a zsidó embertársának csak a zsidót tekinthetné. A mi bántó jelző a Talmudban nem zsidóra használva van, azt soha egyetlen zsidó egyházi író sem értette az egyistenhívőkre, hanem kizárólag a bálványimádó pogányokra. A főtisztelendő ur azonban jobban tudja mint én, hogy a szent inquisitio máglyáján az ugyancsak egyistenhívő eretnekek ezreit égették rakásra.

A Talmud erkölcsstana ellenben szigorúan a bibliához simul s egy helyen például teljes világossággal kijelenti, hogy »Minden népek jámborai részesek ez örök üdvösségben« (Tosefta Saszhedrin 13. 2). A jámbor németországi rabbi nem sejtve azt, hogy a pokoli német hajszát itt e mi vérünkkel is áztatott hazában új táplálékra talál — csak e hó elején tették közzé a Talmudra vonatkozó nyilatkozatukat. E szerint »A zsidóság erkölcsstana el nem ismer egyetlen olyan nyilatkozatot és fölfogást sem, mely nem zsidóval szemben megengedne olyas valamit, a mi a zsidóval szemben tilos.«

Ellenben ugyane munkálattól megtudhatja mindenki, hogy a Talmud szerint: »Az állam törvénye az állampolgári életben kötelező erejű« (Baba Bathra 546. 55). Ha csakugyan olyan jól ismeri a zsidó törvényt, mint azt a Talmudot, mért nem tanulta meg ezt a tételt belőle, mért igaz a magyar állam megszilárdulása ellen?

Különös változása a viszonyoknak és szomorú erkölcsi zavara közéletünknek! Avagy ki ne tudná miért, minek jutalmát kapta meg a főtisztelendő ur a debreczeni fényes stallomot? Ő csinálta az elkeresztelési rendeletet! Hogy a kormány jutalmát kiérdemelte, az állami törvény végrehajtásában buzgólkodott, s mikor a jutalmat megkapta, a nemzeti egység ellen izgatott leggonoszabb fajtájához akar büntársul szegődni? Avagy méltóságos és főtisztelendő püspök ur — in partibus infidelium! ennek a problematicus méltóságnak úgy akar tiszteletet szerezni, hogy magát itt

Debreczenben, a kálvinista Rómában missionariusnak tekinti — in partibus infidelium?! — És talán azt hiszi e képzelt missio fanatizmusában, hogy ami kálvinista testvéreink közelebb édesgeti magához, ha őket zsidó polgártársaik ellen izgatja? Szent meggyőződése, hogy a mint egyebet nem érdemel, magára hagyják gyűlölködésével catholicus hívei is, a kiket ilyen irányban, ilyen modorban nem vezetett itt Debreczenben soha egy papjuk sem. A főtisztelendő ur is egészen másképp beszélt, mikor átellenes szomszédjának, a mi derék magyar szellemű papunknak üdvözlő beszédjére válaszul kegyeskedett. Vigyázzon a főtisztelendő ur, ez a válasz meg van írásban, még ártani talán mostanában megkezdett igazi carriéréjének!

De hát úgy látszik, ezt a carriéret már-már biztosítva látja a főtisztelendő ur a Talmudról hirdetett tanai által. Mit szól azonban ahhoz, hogy mi ezzel szemben egy nagykentélyű jezsuita-anya, a híres Gury ama tanítását idézzük, mely szerint: »Mindenkinek egyenesen és feltétlenül jobban kell szeretnie önmagát másoknál.« (Compendium Theol. Moral. 220.) A főtisztelendő ur, mikor a zsidók ellen kél ki, úgy látszik ezekből a tanokból meríti erejét. — Megfelelkezik azonban arról, hogy midőn a magyar nemzet összeforrasztása ellen tör s azzal vádolja a zsidókat, hogy a fajit összetartás bennök erősebb a nemzeti törekvésnél, a mostani egész ádáz agitatio Rómából, a magyar nemzetet kívül álló hatalmi tényezőtől nyeri táplálékát, hogy a multban is a jezsuitizmus nemzetközi szervezete állta útját mindenütt az emberiség szabad fejlődésének.

A zsidók között, fájdalom épp úgy vannak fanatikusok, mint minden felekezet kebelében, a kik lelki vakságokban nem látják az igazi szabadság derengő hajnalát. De hogy a magyar zsidóság nem fog a magyar nemzeti egység, a nemzeti összeolvadás ellen harczakelni: arról meg fog győződni a főtisztelendő ur is, ki nem kicsinyelt bennünket, hogy nekünk nyíltan hadat üzenjen. Mint a laczfalusi pópa, ki a magyar államnak hadat üzent a nemzetiség nevében, épp úgy szemben fog találni bennünket magával a makáriai püspök ur és irigylet társai, mikor hadat üzennek a magyar államnak a vallás nevében.

Nekünk nincs külön nemzetiségünk, valásunk tanaiból pedig elég erőt tudunk meríteni, hogy testvéreinkkel együtt küzdjünk most is, mint küzdöttünk 1848—49-ben Magyarországot, az egészséges magyar nemzeti államért és bizunk mindnyájunk egy igaz istenében, hogy azt, mint Kossuth Lajos megmondotta: A poklok kapui sem fogják megdönteni!!

Te pedig kedves barátom, folytatd méltósággal, méltó mérséklettel a harczot, melyet nem mi idéztünk fel. A jók kezét fognak veled szorítani s felekezeti különbség nélkül el fognak fordulni a lelkiismeretlen izgatások sötét kísértetétől. Szívvel üdvözlő

igaz barátod
Dr. Bakonyi Samu.

A »Debreczeni Ellenőr« tegnapi számában közzétett dementi csak a forma ellen téven kifogást, a lényegét pedig teljesen érintetlenül hagyván, a »Pesti Napló« közleménye lényegében igaznak bizonyult, a mint hogy a Pesti Napló debreczeni tudósítóját ösmervé, föl sem tehetem, hogy lapjának bármirészben valótlan irhatott volna. Ennélfogva fent közölt nyílt levelemből sajnálatomra semmit el nem vehetek, noha éppen a dementi utánához igen sok hozzáténni valót találhatnék. Debreczen, 1893. február 21.

Dr. Bakonyi Samu.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése febr. 20-án. —

A képviselőház tegnapi ülésében folytatta a tisztviselők illetmények szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. És pedig első sorban tárgyalás alá kerültek az 1. § kiegészítő részét képező táblázatok, a melyek a tisztviselők fizetési osztályait alapítják meg. Madarász József röviden kijelentette, hogy ő és elvtársai az általános vitánál elfoglalt elvi álláspontjuknál fogva, nem járulnak a tervezett fizetési osztályozáshoz.

Horánszky Nándor kérdést intézett a miniszterelnökhöz az iránt, hogyha a költségvetések alkalmával fognak esetleges méltányos kivánalmak figyelembe vétetini, a melyek a törvényjavaslat intézkedéseit módosítják: mi szükség volt akkor ezt a nagy organikus törvényt megalkotni? — Wekerle Sándor miniszterelnök erre megjegyezte, hogy nem helyezte általánosságban kilátásba, hogy a törvényjavaslat a költségvetések alkalmával módosítható lesz, hanem csak a törvényben megállapított kereteken belül lesznek esetleg változások keresztülvihetőek.

Gr. Batthyány Tivadar a fiumei tengerészeti szakiskola tanárait ugyanazon elbánságban kérte részesíteni, mint a középiskolák tanárait; kérte továbbá a révbiztosok kedvezését.

— Moszkva kapui előtt két borzasztó örökös áll: a hid és az éhség.

A gascognei guynosan nevetett. Ez igen jó! szölt. Ezen ne aggódjék. Seregünket merino-nyájak követik.

— Talán posztó gyárat akarnak Oroszországban alapítani? kérdé a gyáros mosolyogva.

— Nem, felelt a kapitány. Hanem a juhokat megölik, a katonák elfogyasztják, s a juhborból ködmönt készítenek. Különben már Moszkvában vagyunk.

Moszkvában? kiáltá Elim, székéről felugorva.

— Persze, hogy Moszkvában. Épp az előbb mondtam, hogy a város kulcsai már nálunk vannak.

— Azt hittem, hogy ön tréfál. De némely tréfának czélja is van.

— Bagatell! válaszolt a kapitányt. Honnan jött ön, hogy még ezt nem hallotta? Most mindenki erőfeszít.

Naarvaessen ur nem akarta e hírrel kedves vendégét elszomorítani. De most nem tagadhatta el az igazat.

— Igen, szölt németül, Moszkva a francziák kezében van, de már itt a tél s az oroszok erősek. Csak bátran és nyugodtan, Elim.

Hogy lehetett volna a fiatal tiszt ilyen hír hallatára bátor és nyugodt?

Montane folytatta:

— Ugy van, uram. Mielőtt Moszkvát bevették volna, ötszáz ezer főből álló kis sereget győztünk le. Délben már megvolt nyerve a csata, s delután két óraker Napoleon orosz sorkas szerint bojárak által vitéve, Moszkvában volt. A Kuluga kapunál egy esüst tálcán átnyújtott nekik egy hatmázsás kenyeret és egy huszonöt láb hosszú kis czethalat, melyet a fehér tengerben fognak.

— Tudja-e ön, hol fekszik a fehér tenger? Kérdé Elim.

— A vörös és a fekete tenger közt, válaszolt a kapitány.

— Moszkvától 1500 versztre esik, tette hozzá a fiatal tengerész.

zőbb osztályba sorozását, a kalauz-főnököknek pedig az osztályozásból való kihagyását, mert azok nem tisztviselők, hanem csak alisztek. Horánszky Nándor azt a módosítványt nyújtja be, hogy a kassai gépészeti középiskola igazgatója a VII., a tanárok és mérnökök a VIII., a segédtanárok a IX., a művezetők és szaktanárok a X. fizetési osztályba helyeztesenek.

Wekerle miniszterelnök megjegyezte, hogy a menyiben itt tévedés fordult elő, a törvény alkalmazásánál az ki fog igazittatni. Gr. Batthyányi és Horánszky módosítványaihoz a miniszterelnök hozzájárult, valamint Horváth Gyula felszólalása folytán kijelentette azt is, hogy az államvasuti alkalmazottak szolgálati viszonyaira nézve a kormány a költségvetéssel egyidejűleg részletes jelentést fog a ház elé terjeszteni.

A vallás-és közoktatásügyi miniszteriumra vonatkozó táblázatnál Berzeviczy Albert államtitkár azt indítványozta — s gróf Csáky miniszter ehhez hozzájárult — hogy a IX. osztályba pótlólag fölvetettek az igazgatói teendőkkel végleg megbízott polgári és felsőbb népiskolai tanítók és tanítónők. Gaál Jenő a tudományegyetemmel és a műegyetemmel alkalmazott irodatisztek, Zsambokréthy Emil a felsőbb leányiskolai tanárok, Szederkényi Nándor a polgári és felsőbb népiskolai tanítók, Bernáth Béla a tornatanárok, gróf Apponyi Albert szintén a polgári és felsőbb népiskolai tanítók érdekében szólalt fel, s az utóbbi különösen az államtitkár módosítványával szemben azt indítványozta, hogy a polg. és felsőbb népiskolai tanítók mind a IX. és X. fizetési osztályok között osztassanak fel. Kovács Albert, Veszter Imre, Madarász József és gróf Csáky miniszter felszólalása után a ház a miniszter hozzájárulásával Szederkényi Nándor azon módosítványt fogadta el, hogy a polgári és felsőbb népiskolai tanítók egyrésze a IX. fizetési osztályba soroztassék, a hányad meghatározása a miniszteriumra bízva.

Ezután a ház áttért az igazságügyi miniszterium fizetési táblázatának tárgyalására, a melynél Reitter János a vidéki segédtelekkönyveztők érdekében emelt szót.

Reitter után Horánszky Nándor szólott. Az ülés félháromkor ért véget.

Wekerle miniszterelnökök.

Bécsben vasárnap délelőtt Steinbach osztrák pénzügyminiszterrel két órán át értekezett, ő felsége fél tizenegy óraker hosszabb magánkihallgatáson fogadta. Egy óratól négyig a külügyi hivatalban gróf Kálnoky miniszter alatt közös miniszteri értekezlet volt, melyen báró Bauer, Kállay, gróf Taaffe, gróf Welsersheimb, Steinbach, Wekerle, báró Fejérváry s Tisza gróf vettek részt. Az értekezleten a jövő évi költségvetés főbb tételeit beszélték meg. Wekerle miniszterelnök, ki este még újabb értekezlet gróf Kálnokyval, tegnap reggel Budapestre érkezett.

BELFÖLD.

Katholikus nagygyűlés. Sopron, febr. 20. Ma volt itt a nagy katolikus gyűlés, melyen 700-an vettek részt. A nagygyűlés üdvözlő táviratokat küldött a királyhoz, a pápához, a primáshoz és Zalka győri püspökhöz. A pápa Galimberti nuncius által áldását küldte a gyűlésnek. A gyűlésen öt határozatot hoztak, ugymint: A katolikus autonómia, a kath. nevelés szükségességéről, az egyleti élet szervezéséről, a katolikus sajtóról és a katolikus sérelmekről. (?) Délben bankett volt, melyen a polgári házasság és a kormány egyházipolitikája ellen kifakadások történtek.

Szegedmegye. Jól értesült helyről írják, hogy a megyék tervezett újjaalakításánál a kormány »Szegedmegye« címmel és Szeged székhellyel egy új megyét szándékozik alakítani. — Az új megye Bács-Bodrog, Csanád-Csongrád- és Torontálmegyék egyesítéséből alakulna.

A néptanítók fizetésének szabályozásáról szóló törvényjavaslatot a kormány eredeti szándékától eltérőleg, nem most költségvetés közben kívánja a képviselőházban tárgyalatni, hanem a költségvetés tárgyalása után. A kormány eredeti szándékától azért állt el, mert nem akarja a már úgy is hosszúra nyúlt költségvetési vitát még e javaslat tárgyalásával is messzebbre nyújtani. De elhalasztotta a néptanítók fizetését szabályozó törvényjavaslatot az okból is, mert az a költségvetés finansziális részével úgy sem áll összefüggésben.

KÜLFÖLD.

Antiszemita Szerbiában. — A szerb radikális képviselők titkos antiszemita egyesületet alakítottak, melynek alapszabályai van, egyebek közt, a következő négy pont van benne: 1. Zsidó nem választható képviselőnek. 2. Zsidó nem kaphat se vendéglői, se kávéházi iparengedélyt. 3. Zsidók nem vásárolhatnak sem hazat, sem földbirtokot sem ér. 4. Zsidók nem kaphatnak sem kintüntetéseket, demjeleket.

Képviselők fizetése. London, febr. 18. Gladstone napj-javaslatát azt akarja, hogy a parlament ama tagjai, kiknek jövedelme nem több évi 400 fontnál, az állam pénztárából évi 300 font pótlékot kapjanak, de csak saját kérelmükre.

ELIM.

— Regény a tengerész életből —

Ira: Damas.

Fordította: Bíró Irén.
(Folytatás.)

— Kegyed gyönyörű szép, Janka kisaszszony, mondá a gascognei. Találja ki, mit hoztam önnek? Egy nagyon kedves gallér mintát, rajta egy szívvel és két galambbal. Ez rendkívül szép. Önnek pedig, Narvasan anyó, egy receptet hoztam, melylyel a rózsának megtarthatni természetesen szép színet.

— Jobb volna, ha ez a recept megórná szőnyegeimet a víztől, válaszolt a háziasszony.

Naarvaessen ur borzadva nézte, mint csepeg még mindig a kapitány sapkája.

— A kapitány udvarias a hölgyek iránt mondá a gyáros. Zsebében mindegy ajándékokat hord, és bókákat mond.

— Mindig kész vagyok a hölgyek lábához borolni, felelte a kapitány, és kardra megvívni az ellenséggel.

— Szíve van é inkább elfoglalva, mint kardja? kérdé a háziur mosolyogva. Amsterdamban és Rotterdamban sok szép nő van.

— Nagyon el vagyok foglalva, felelte a gascognei, nem érte a gyáros tréfáját. Az ön földie, kik halával tartoznának a császárnak, a titkon összejeveleteket tartanak a vendéglőkben, hogy az átkozott oroszokkal és angolokkal, kik partra szeretnének már szállani, szövetkezzenek. Föl van jelentve az összeesküvés, melynek czélja az lett volna, hogy a kikötőt és a várat azok birtokába juttassa. Szokott éles eszemmel nyomára jötem. Diadalívet kellene számomra állítani. Az árulók fogva vannak, még pedig boros hordókban, mint Alibaba negyven zsiványa.

— Mielőbb indítványozni fogom, hogy önnek a fővárosban egy szobrot állítsanak, egy nagy hordóval diadaljelül, mondá a gyáros nevetve. Nem reggelizne velünk kapitány? Meg kell inni a kávét, mielőtt meghül, mint a vasat addig kell ütni, míg meleg.

— Örömmel, Navarsan ur, felelt a kapiti-

tány, gallérját igazgatva; karját a háziasszony-nak ajánlotta.

— Elim — mint rendesen — Jankát vezette; Naarvaessen ur Quantinnel bezárta a menetet.

A kapitány helyet foglalt. S mi újágot tud még az összeesküvésen kívül? kérdé a háziur.

A legújabb, hogy minden héten egy fővárosnak a kulcsát kapjuk meg. Moszkva kulcsát már megkaptuk, most rövid időn Pétervárt várjuk. Az orosz nők a remetepalotában rendezendő bála már eddig harmincezer pár cipőt rendeltek meg; szép, gyönyörű szép ország az a Moszkva!

— Volt ön ott? kérdezte Elim.

— Nem voltam soha; de van egy öcsém ki nagyon jól isméri ez országot. Ott a várakat nyáron át borhútre használják. A hegyi utazásoknál, hiszen ön is tudhatja, hogy Oroszország nagyon hegyes —

— Nem, felelte Elim, — ezt még nem tudtam.

— Tehát tanulja meg most tőlem. A hegyi utazásnál oly apró lovakat használnak, mint egy macska.

Félek, hogy az ön gránátosai megéheznek e szegény országban, mely mint hallom egészen elpusztult, szölt Elim.

— Bagatell! felelte a hetyke kapitány. Mi az oroszországi tél a mi gránátosainknak, kik a szent bernardi uton a jeget úgy ették mint a cukrot. Ez az olaszországi hadjáraton történt. Olaszország szépségeivel csak Spanyolország vetekedhet. Ah, Navarsan ur, ott kellene önnek egy szép falusi lakkal birnia, Granada és Sevilla közt, a Siera Morea festői partjain és a Guadalquivir árnyai között!

— Ön nagy tárgyszerrel beszél Spanyolország vidékéről, mondá Elim mosolyogva. Ugy látszik, járt ön ott.

— Nem, uram; hanem van egy nagy bátyám, ki Spanyolországban dobányt vásárolt.

— Oroszországba bejutni is nehéz, szölt Elim, hát még kijönni.

— Hogyan?

**VILLÁNYI
saját termésű borok**
FÖLDVÁRY PINCEGAZDASÁGÁBÓL.

VILLÁNYI (Magyarország)

Finom ó vörös bor	18-20-22 frt.
Első minőségű „	25-28 frt.
Finom ó fehér bor	20-22 frt.
Első minőségű „	24-30-35 frt.
Rézling	45-60 frt.
Schiller-bor, ó	18-24 frt.
Valódi borszesz	50-60 frt.

hektoliterenként. Villány-állomásra megrendelve. Sztéküldés utánvét mellett. A hordók számítottak és a felszámitott árak mellett visszavétetnek, ha azok két hónap alatt bérmentve visszaküldetnek. Próbaküldemény — 100 literig azonnal teljesítetik. A természetes minőségért jóállás vállaltatik.
(504.) 10-10.

3/1893. V.

Árverési hirdetés.

Alulírt bír. végrehajtó ezennel köz-hírré teszi, hogy a derecskei kir. járás-bíróóság 2442/892. P. számú végrehajtást rendelő végzése folytán Aranyi Sámuel gáborjáni lakos javára Spitzer József m. pályii lakos ellen 185 frt tőke, ennek 1892. évi június hó 25. napjától 6% kamatai eddig bíróság megállapított 72 frt 18 kr. — úgy a felmerülő költ-ségek erejéig 1892. évi október hó 13-ik napján fogatosított biztosítási végrehajtás alkalmával le- és felülfoglalt, 312 frtra becsült szobabutor, birka s más egyéb ingóságok bírói árverésen eladati fognak.

Mely árverésnek a derecskei kir. járásbíróóság 2848/892. P. számú végzése folytán M. Pályiban alperes lakásán leendő eszközlése határnapjául 1893. évi február hó 27-ik napjának d. u. 3 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt ingóságok legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett becsáron alul is eladati fognak.

Kelt Derecskén, 1893. évi február hó 8-án.

(81.) Oláh Géza, bírósági végrehajtó.

Ügynökök

magas százalékkal és minden biztosíték nélkül azonnal felvétetnek

Goldschmied Emil

osztrák cs. és k. szab.

ablakredőny- és zsalugyárába

Prag-Weinberge, Kronenstrasse 6.

Legnagyobb raktár Osztrák-Magyarországban.

(71.) 3-10.

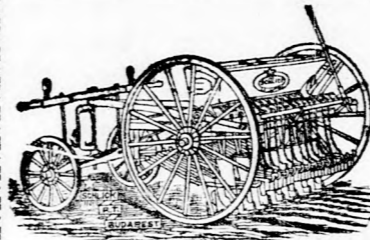
SCHLICK féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT. Városi iroda és raktár: Podmaniczky-u. 14. — Flók-raktár: Kerepesi-ut 77. sz.
Gőz- és járgánycsöplő-készüléket számos első díjjal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék

mélyítő s egyetemes acél ekéket,

eredeti Schlick- és Vidats-féle egyvasu ekék, talajmivelő-eszközök,

valamint

Schlick-féle szab. »HALADÁS« sorbavetőgépek,

Takarmánykészítő gépek, daráló, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek Eredeti amerikai

kévekető és marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek szállítható mező és városi utak, stb.

Minta-raktár Debreczenben: **Trnka Ferencz** urnál. Kis-Várad-utca.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

(64.) 2-18

Van szerencsém a t. közönségnek ezennel becses tudomására hozni, hogy

f. é. márczius hó I-én

DEBRECZENBEN, piac- és nagyhatvan-utca szegletén levő saját házam földszinti helyiségében egy elsőrangú

NAGY VASBUTOR-RAKTÁRT

rendeztem be és nyitottam meg.

E vasbutor-raktár, melyhez hasonló csak a fővárosban van, hivatva lesz Debreczen város és távoli vidékének egy régen érzett hiányát pótolni; minélfogva a vidéki t. közönség is azon helyzetbe jut, hogy ez irányban szükségletének beszerzése végett nem lesz kénytelen a jövőben a fővárosba utazni, a mennyiben a kiváló diszszel és dusan felszerelt

VASBUTOR-RAKTÁRAMBAN

a legegyszerűbbtől a legkényesebb igényekig terjedő szükségletét bárki a legjutányosabb

EREDETI GYÁRI ÁRBAN beszerezheti.

Ugyanítt van elhelyezve a budweisi kályhák gyári raktára; ahol ezen kályhák 50-fél alakban és színben felállítva a t. közönség meglekintésére és rendelkezésére állanak.

TÓTH GYULA

(5) vasnagykereskedése DEBRECZENBEN, városház sarkán.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(NAGY-UJ-UTCZA 1702. SZÁM ALATTI KONRÁD-HÁZBAN.)

teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat: takarékpénztári, kereskedelmi ügyvédi és községi nyomtatványokat. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.	KÉSZIT: Gyászjelentéseket, bái- és lakodalmi meghívókat. ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT, TANCRENDEKET és ÉTLAPOKAT. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.
---	--

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállítás! Jutányos árak!

Hirdetések a »DEBRECZEN« című lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET, bor- és rum-vignetteket, falragaszokat, MINDENMŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.	FOLYÓÍRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással jutányos árakon. Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.
--	---

HUSZON

Előzetes
helyben, vagy post
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy óra
Egyes száma
Alap szellemi részét
entny a szerkesztés
1702. sz.) barmont
Előzetes
Teleki K. Lajos könyv
és a kiadóháza
1702. sz. az.

(K.B.) So
ránk a közép
zadokból, mel
ták magukat
mert leromb
a kor szellem
hatalom nem
önmagukat leg
toznak a pa
tus. Szóljunk
Előre bo
coelibatust a
közé soroztu
beszélünk, his
nem is dicse
szerü, de józ
emberek. Ne
fegyverkeze
kára támaszk
s mutatjuk
kor szellemé
lül még a he
Tudjuk,
megsértjük a
de ezzel ma
Ugyis a gyeh
már kárhozt
több bün ny
juk, hogy ez
lyára hurczo
talunk hirdete
azonban leg
kell elkövet
az esküdekt
itélő bíránkt
találunk!
A mai v
rög bátorst
merjük fejte
melyeknek
máglya-halál
szent inquit
is elvesztette
»Krisztus
(mily szép e

A „DEB

B A
— A főiskolában
Kihált a
Kialudt a
Mely mes
Mint egy
... Sziv
Annyi ke
Melyet a
Gyúnos k
Kihált sz
S az égr
(Keszérü
Nemtelez
Töröd le
S zendit
Eszméink
Nekünk
Bünos k
Egymás
Becsület
Gyilkosj
Földönt
A mig
S hideg
Az insé
Ki szári
Mely bá
A kétség
Ki bizta
A társá
Ki oston